

12.1.6 Soorten netten voor visvangst

Een pees is een zijlijn van een net, al dan niet verstevigd. Een bovenpees kan voorzien zijn van vlotters om het net omhoog te houden, een onderpees kan verzwaard zijn met gewichten.

Pees: pppp. Erno Sourbron

Plat net

Een getijdenvaal kan je op het strand maken met platte netten, (tongnet, beuzenet, carretet). Het is een enkelwandig, rechthoekig net dat horizontaal op het strand verankerd wordt.

De vierde, vrije pees (landinwaarts) heeft vlotters en drijft bij vloed. Vis die bij vloed het nat strand opzoekt komt bij afgaand tij in het net vast te zitten. Je vindt zo vaak platvissen onder het net in het zand verborgen.

Kruisnet

Een totebel of kruisnet is een vierkant visnet aan twee elkaar kruisende gebogen staken. Je legt het opengespreid op de bodem, en als de rust weergekeerd is haal je het snel op.

Figuur 89 Kruisnet

Werpnet

Een werpnet is een rond net dat aan de randen verzwaard is en over vis(scholen) wordt geworpen. Het vraagt oefening. Met een ruime zwaai moet het net na de worp opencirkelen. Door het oppervlak van de verzwaarde ring op de bodem te verkleinen kan je de vissen samendrijven en ophalen.

Tip: gooi je net enkel in ondiep, doorwaadbaar water.

Schepnet

Ik heb het, laag over de bodem, al vis zien vangen. Meestal niet groter dan 3 cm. Die zijn ook eetbaar.

Sleepnet

Het net wordt opgehouden door verbonden beugels. Meestal uit ijzer, want het moet over de bodem slepen. Houten beugels zouden dus moeten verzwaard worden. Het net wordt gesleept door een boot, een man of een paard. Garnalen en platvissen worden verstoord en opgevangen. Een sleepnet verwoest de bodem en geeft veel (ongewenste) bijvangst.

Warrelnet

Het warrelnet is een staand loshangend netwerk van licht en soepel garen waarin vissen en schaaldieren met vinnen en stekels verward raken.

Soms zijn de onder- en bovenpees met elkaar verbonden door touwen die korter zijn dan het gestrekte net, waardoor zich een vangzak vormt.

Sommige stammen gebruiken gif om vis te doden of te verdoven. Het lijkt me wat riskant om hieraan te beginnen. Dan kan je al net zo goed met dynamiet gaan vissen.

Botkloppen (📖 *Platichthys flesus*) was een manier om te vissen op de bevroren voormalige Zuiderzee. Materiaal en vangst werden op sleden getransporteerd. Men hakte een bijt van 2 bij 2 meter met daar rond kleinere bijten en hing met lange staken ('flooderlat', tot 17 meter) gordijnvormige netten in een stervormig patroon onder het ijs. Door met de een meter lange eikenhouten 'botklopper' op het ijs te bonken werd de op de bodem rustende platvis (bot) opgeschrikt. De vissen stoven alle kanten op, de netten in.

Bijvangst (📖) is de vangst van niet bedoelde soorten door niet selectieve vistechnieken. Het gaat om minsten 40% van de vangst, of 38 miljoen ton/jaar. 90% van de teruggewoede vis overleeft het niet.

Behalve vis worden o.m. ook schildpadden en albatrossen gevangen. Ook door spooknetten (640.000 ton vistuig/jaar, dat soms nog 600 jaar doorvist).

<http://www.bijvangst.org/>

*♪ Vissen bevatten zoveel kwik dat ze hun eigen temperatuur kunnen meten. Gene Perret
♪ Een visser kan ook bot vangen.*

12.1.7 Vis af- en schoonmaken

Vis doden (📖)

Verstikking op het droge kan een half (haring) tot 4 uur (tong of schol) duren! Hij is dan bewusteloos, maar daarom nog niet dood.

Volgens velen is de meest humane methode: invriezen in een plastic zak met water.

Neksnede (📖 ruggenmerg achter de kop doorsnijden): zuurstoftoevoer naar de kop blijft doorgaan, de vis is dus niet (meteen) dood). Wel als je de kop er af snijdt. Dit lijkt aanvaardbaar als je de vis eerst een harde tik geeft (op de schedel, tussen de ogen). Een knuppel (tje met loden kop) dat hiervoor gebruikt wordt heet visdoder (📖) of 'priest' (📖). Verlos hem uit zijn lijden met een flinke tik. Snijdt de buik van kop tot anus open, haal alle ingewanden er uit en was hem uit. De schubben kan je van staart naar kop afschrappen.

Ikejime (📖) of ikijime) beoogt een snelle en humane Japanse methode te zijn om vis te doden zonder die te laten stikken. Met een zeer scherpe pin net achter de ogen geprikt, waardoor de vis hersendood is. Een lange, soepele naald (of perslucht) wordt daarna via een insnijding in de wervelkolom op en neer bewogen om het ruggenmerg te beschadigen. Daarna kan de vis in een ijsbad leegbloeden.

Door de snelle dood komen minder stoffen als cortisol, adrenaline en melkzuur in het visvlees, en dat is beter voor de smaak en de textuur, ook na een paar dagen rijpen op ijs. Het procedé is eerder ingegeven door bekommernis om de viskwaliteit uit ethische overwegingen.

♪ Geef mij maar een joint, zei de goudvis. Dan word ik haai.